

Til Nasjonalkommunikasjonsmyndighet
v/elektronisk innlevering til firmapost@nkom.no

Oslo 27. april 2022

Saksnummer 2109795

Høring om metode for avgrensning av geografiske markeder for fast bredbåndsaksess

Innledende synspunkter

Samfunnsbedriftene er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon som representerer over 550 virksomheter. Dette inkluderer nærmere 170 energiselskap med virksomhet innen hele verdikjeden for fornybar energi samt IKT- og bredbåndstjenester. Våre medlemmer har derfor varierte oppgaver, som bygging og drift av aksessnett og leveranse av digitale innholdstjenester til sluttbrukere.

Nkom skal gjennomføre nye analyser av bredbåndsmarkedet som skal danne grunnlaget for nye vedtak til regulering. Samfunnsbedriftene mener det er essensielt at prinsippene for en regulering av bredbåndsmarkedet baseres på å sikre lik konkurranse, teknologinøytralitet og geografisk spredt dekning av tilbudene. Som representant for en rekke av landets mellomstore og små bredbåndsaktører er vi opptatt av at bredbåndsordningene stimulerer til rask utbygging av høykvalitetsbredbånd i hele landet på en slik måte at flere aktører har mulighet til å bygge ut og drifte nettet. Samtidig må man unngå et scenario hvor detaljregulering gjør det i overkant krevende for de små og mindre bredbåndsaktørene å utføre sine oppgaver i markedet på en god måte.

I første steg skal Nkom definere metode for en avgrensning av relevante geografiske markeder. Videre prosess vil analysere tilbydere med sterk markedsstilling (SMP). Nkom gjennomførte forrige SMP-analyse av bredbåndsmarkedene i 2018, og konkluderte da med at Telenor hadde en sterk markedsstilling på grossistnivå. Telenor ble ilagt en rekke særskilte forpliktelser. Som et resultat av dette fikk konkurrerende aktører muligheten til å kjøpe grossisttilgang i Telenors bredbåndsnett for å tilby bredbåndstjenester i sluttbrukermarkedet. Samfunnsbedriftene mener det er naturlig å følge opp med jevnlig vurdering av en slik sterk markedsstilling framover, særlig for store og landsdekkende aktører. Vi ser samtidig at teknologiutviklingen sikrer stadig bedre tilbud og konkurranse i hele landet. Kobberaksessen fases ut, og 5G kan gi nye muligheter innen trådløst bredbånd. Med dette som bakgrunn vil Samfunnsbedriftene gi konkrete tilbakemeldinger strukturert etter de fire punktene som Nkom har bedt om i høringsnotatet:

i. Kommentarer til det metodiske grunnlaget som Nkom har beskrevet i kapittel 4.

Samfunnsbedriftene mener metodikken beskrevet i kapittel 4, basert på EU regelverk kan gi et rasjonelt utgangspunkt for å definere nye geografiske markeder. Vi er derimot skeptiske til om dette er nødvendig i Norge. Dette er fordi vi ikke ser et faktisk behov for en slik inndeling for dette pr i dag. Samtidig mener vi markedet fremdeles er i utvikling, derfor er det viktig at man ikke unødig overregulerer markedet i den grad det kan hemme fremtidig markedsutvikling. Vår oppfatning er dermed at punktet under steg 1 for *valg av geografiske enheter* som sikter til å velge en hensiktsmessig størrelse som ikke fører til unødvendig markedsfragmentering, burde stå sterkt i analysen.

ii. Kommentarer til Nkoms foreløpige vurderinger i kapittel 5 av om markedet for fast bredbåndsaksess i Norge er nasjonalt.

Vi forstår det slik at Nkom stiller spørsmål til om markedsanalysen fra 2018 fortsatt er relevant. Årsaken syntes å være den pågående kobbersaneringsprosessen og utbygging av fast trådløst bredbånd med høye hastigheter. Tilgangen til det landsdekkende kobbernettet var en av grunnene for å avgrense markedet til et nasjonalt geografisk område tidligere. Samfunnsbedriftene påpeker at det ikke tidligere har vært ansett nødvendig med en mindre geografisk oppdeling. Vi ser ikke at pågående

prosesser i vesentlig grad har endret dette synet pr i dag. Tilgangen til andre substitutter som fiber aksess og HFC, samt landsdekkende tilgang til fast bredbånd på stadig høyere hastigheter er fungerende erstatningsprodukter som sikrer konkurranse. Samfunnsbedriftene poengterte vårt syn om dette i [vårt innspill](#) til Nkom høringen om produktmarkedsavgrensning i januar. Samfunnsbedriftene legger derfor til grunn at det er tilstrekkelig med en nasjonal geografisk avgrensning av bredbåndsmarkedet.

Videre viser Samfunnsbedriftene til at utbygging av aksessnett for høyere hastigheter fortsatt er en pågående prosess i Norge, da særlig i spredt bebygde områder. Nye og unødvendige innføringer av geografiske avgrensede markeder vil kunne bli et hinder for markedsdynamikken og dermed virke mot sin hensikt. Nkom la selv dette argumentet til grunn i sin 2018-analyse for et nasjonalt marked, hvilket vi mener fortsatt er gjeldende.

iii. Kommentarer til Nkoms foreløpige vurderinger i kapittel 6 av alternative geografiske enheter som kan danne utgangspunkt for den geografiske analysen.

Samfunnsbedriftene støtter Nkoms vurdering av at hverken landsdeler, fylker, postnummer eller kommuner er gode geografiske enheter til den geografiske analysen. Vi er også enige at elforsyningsområder ikke er en passende enhet, da Norge har en annerledes struktur for konsesjonsområder og bredbånd enn Danmark. Samfunnsbedriftene mener det i denne vurderingen er et grunnleggende spørsmål om det er nødvendig å definere en geografisk mindre enhet enn hele landet. Dette fordi arbeidet med å regulere markedet ikke skal være unødig byråkratisk og/eller ubegrunnet ressurs- og tidskrevende. Vår tilnærming er i samsvar med prinsippene som fremkommer i EU-kommisjonens «Explanatory Note». I tillegg mener Samfunnsbedriftene at konkurranseforholdene er tilstrekkelig homogene til man kan fortsette med samme definerte område på lik linje med i dag.

Nkom vil se nærmere på en oppdeling basert på tettsteder og spredtbygde strøk for den geografiske analysen. Definisjonen av tettsteder og spredtbygde strøk er gitt av SSB¹. Samfunnsbedriftene påpeker at Nkoms rapport selv viser betydelig forskjell på tilgang på høyhastighetsbredbånd i tettsteder og spredtbygde. Nkom har derfor selv dokumentert betydningen av bedre utbyggingen av bredbånd i spredtbygde strøk. I denne høringen konkluderte Nkom at bruk av kommuner som enhet er for ressurskrevende. Dette støtter vi. Samfunnsbedriftene ser imidlertid ikke at bruk av tettsteder og spredtbygde strøk som enhet, med diverse underkategorier, vil være vesentlig mindre ressurskrevende enn bruk av kommuner. Dette medfører, som tidligere anført, at dagens inndeling bør bestå. Det vil si, bruk av hele landet som geografisk enhet.

iv. Andre innspill til Nkoms videre arbeid med geografiske avgrensninger av det norske markedet for fast bredbåndsakssess

Samfunnsbedriftene har ingen videre kommentarer utover innspillene vi har skrevet ovenfor.

Med vennlig hilsen

Cecilie Bjelland
Direktør Energi

¹ [Tettsteders befolkning og areal \(ssb.no\)](https://ssb.no)